

СПРАВА «СВИТЛАНА ІЛЬЧЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF SVITLANA ILCHENKO v. UKRAINE)

(заява № 47166/09)

Стислий виклад рішення від 04 липня 2019 року

З 1980 року заявниця користувалася індивідуальним цегляним гаражем, який знаходився на подвір'ї її будинку в центрі міста Києва. Згодом, на підставі рішення виконавчого комітету районної ради, заявниця зареєструвала своє право власності на гараж.

У 2002 році влада міста та приватний забудовник розробили проєкт нового житлового будинку на земельній ділянці, яку займав гараж заявниці. Проєкт передбачав знесення гаража, у зв'язку з чим влада міста запропонувала заявниці компенсацію, однак вона не скористалась цією пропозицією.

Київська міська державна адміністрація звернулася з позовом до заявниці, вимагаючи знесення гаража. Заявниця подала зустрічний позов, вимагаючи визнання її права власності на земельну ділянку та визнання недійсним документів, які дозволяли нове будівництво.

Суд першої інстанції задовольнив позов заявниці, однак апеляційний суд скасував це рішення суду та зобов'язав заявницю звільнити самовільно зайняту земельну ділянку шляхом знесення гаража. Заявниця подала касаційну скаргу та звернулася до державної виконавчої служби із заявою про зупинення виконання рішення, однак гараж був знесений. Верховний Суд України скасував рішення попередніх інстанцій та направив справу на новий розгляд.

У 2007 році рішенням районного суду м. Києва заявницю було зобов'язано звільнити земельну ділянку у зв'язку з тим, що жодного рішення про надання їй права власності на цю ділянку ухвалено не було.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявниця скаржилась за статтею 1 Першого протоколу Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на порушення її права на мирне володіння своїм майном у зв'язку зі знесенням її гаража.

Розглянувши скарги заявниці, Європейський суд зазначив, що суспільний інтерес органів влади не був настільки нагальним, щоб виправдати вилучення майна заявниці без надання їй компенсації.

Європейський суд звернув увагу, що чинне на момент подій законодавство не передбачало жодної компенсації, а порядку, який би забезпечував основні гарантії під час цього процесу, не існувало. Європейський суд зауважив, що відмова заявниці скористатися пропозицією влади міста щодо компенсації не є достатньою для встановлення відсутності порушення її прав.

Європейський суд дійшов висновку, що заявниці було відмовлено у будь-якому праві на компенсацію та що жодної такої компенсації разом із належними гарантіями їй запропоновано не було. У зв'язку з цим Європейський суд констатував порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* заяву прийнятною;

2. *Постановляє*, що було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції;

3. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців з дати, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна сплатити заявниці 8 000 (вісім тисяч) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування матеріальної та моральної шкоди; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі гра-

ничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

4. Відхиляє решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.»